

ZÁKUPSKÉ ROZHLEDY

NEZÁVISLÝ OBČASNÍK

Číslo 7-8/2019
5,- Kč

Červenec/Srpen
2019

Vydává: KULTURA ZÁKUPY z.s., Kamenická 324, 471 23 Zákupy, IČ 22888942 ve spolupráci s muzeem EDUARDA HELDA při PVO s r.o. a místními občany jako občasník v Zákupích

Evidenční číslo ministerstva kultury: E21869

www.kulturazakupy.estranky.cz • www.karnevalove-zbozi-masky.cz • www.vf-studio.cz

Po přečtení nevyhazujte. Dejte přečíst sousedům.

Z HISTORIE ZÁKUPSKA MOROVÉ SLOUPY VELKOVÉVODKYNĚ ANNY MARIE FRANTIŠKY

Nejslavnější zákupská donátorka velkovévodkyně z Toskány Anna Marie Františka stojí za celou řadou významných staveb na všech svých panstvích – Zákupích, Ploskovicích, Kácově, Hostivicích a dalších. Jedněmi z významných církevních staveb byly mariánské nebo lidově řečeno „morové sloupy“, v sídelních Zákupích tak vzniklo nejkrásnější sochařské dílo – monumentální pískovcový obláčkový pilíř se sousoším Nejsvětější Trojice na vrcholu. Trojiční pilíř se

sochami světců a trojicí nádrží na vodu nechala v letech 1706–1710 postavit tehdejší majitelka zákupského panství, Anna Marie Františka velkovévodkyně z Toskány. Autorem sochařské části statue byl zákupský dvorní sochař Ondřej Dubke, kamenickou práci měla na starost dílna Bartoloměje Einseleho a pískovec dodal zákupský kamenolamač Kryštof Geissler. Na dalších pracích se podílela celá řada řemeslníků ze Zákup i okolí. Přibližme si toho nejhlavnějšího – Ondřeje Dubkeho. Narodil se roku 1667 v Horním Jiřetíně (u Mostu) zednickému mistru Mathiasi Dubkemu a jeho manželce Marii, rozené Lübke. Vyučil se zedníkem a souběžně se učil i kameníkem a kamenosochařem. Po studijním pobytu v Drážďanech se stal v letech 1700–1741 dvorním sochařem Anny Marie Františky, velkovévodkyně Toskánské a dále v letech 1741 až 1747 dvorním sochařem Marie Anny Karolíny Luisy Františky, vévodkyně bavorské, jež byla dcerou velkovévodkyně Toskánské Anny Marie Františky. První tři roky (1700–1702) dostával stálý roční plat 90 zlatých, dále 1702–1746 pak roční plat ve výši 140 zl. Roku 1747 (ve svých osmdesáti letech!) přestal vykonávat funkci dvorního sochaře bavorské vévodkyně. Za své služ-

by byl však odměněn tím, že ještě v letech 1747–1749 pobíral pravidelnou penzi ve výši svého dosavadního platu. Dále je známo, že Ondřej Dubke vytvořil nadaci v sumě 600 zlatých na udržování věčného světla v kapli Panny Marie v kapucínském klášteře v Zákupích. V písemném záznamu o této nadaci z 29. 12. 1747 je Ondřej Dubke uveden jako dvorní sochař velkovévodkyně Toskánské Anny Marie Františky. Ondřej Dubke zemřel 12. dubna 1749 na kameníka v pozeňnaném věku 82 let. Jeho nejslavnější dílo stojí v Zákupích dodnes. K východu natočená statue dominuje celému prostoru náměstí, vlastní pilíř monumentu obklopuje ze stran na půdorysu šestiúhelníka kuželková balustráda. Trojice stěn šestiúhelníka je přímá a obsahuje ve středech prolomený přístupový otvor uzavřený ozdobnou kovanou mříží opatřenou v současnosti nátěrem grafitové barvy se zlacenými dekorativními prvky rozet a knížecí korunky. Trojice zbylých stěn balustrády (ve střídavém rytmu) je konkávně projmuta a ve svých středech obsahuje vždy konvexně vypjatou nádrž na vodu mušlového tvaru. V rozích šestistěnu se lze na těchto pilířcích s okosenými stěnami setkat se šesticí soch světců a světic. Dle historických pramenů je známo, že soch bylo na balustrádě celkem údajně dvanáct. Vzhledem k neradostnému stavu byla však plná polovina v roce 1860 odstraněna. V současné době se tedy na balustrádě lze setkat se sochami sv. Floriána (a dále po směru hodi-

nových ručiček), sv. Kateřiny Alexandrijské, sv. Eufemie, sv. Alžběty Uherské, sv. Lucie a sv. Vavřince.

Druhá etáž podstavce pilíře je ve zdůrazněných středech všech tří stěn opatřena reliéfy světeckých postav a v rozích dvojicemi andělských hlaviček se splývavými dekorativními látkami s dalšími nápisy. Reliéfy představují sv. Antonína Paduánského, zjevuje se mu malý Ježíšek s paprscitou svatozáří, kterého světec bere do náručí, dále sv. Františka Serafinského a konečně dalšího řadového světce, zřejmě kapucína. Nad

Kácovský sloup

druhou etáží podstavce se již vypíná obláčkový pilíř, ve třech nárožích osazený dalšími světci, tentokrát sochami sv. Václava, sv. Mikuláše a sv. Jana Nepomuckého. Další trojici světců, kteří se nalézají ve středech stěn obláčkového pilíře v následující etáži, je sv. Dominik, sv. Benedikt a sv. Hedvika. Následující etáž výzdoby pilíře tvoří trojice soch osazených v rozích, jsou to sv. Anna, sv. Terezie z Ávily a sv. Josef. Další etáž pilíře osazují sochy, tentokrát Panny Marie Immaculaty (na čelní straně), sv. Edmunda a konečně poměrně neobvyklé světice sv. Matyldy. Ideový vrchol celé ohromné statue s velkým množstvím doprovodných soch tvoří sousoší Nejsvětější Trojice tzv. Vítězné. Kristus a Bůh Otec sedí na obláčcích s andělskými hlavičkami, Kristus objímá levicí veliký zlacený kovový kříž, Bůh Otec s kovovou zlacenou svatozáří, na kolenou přidržuje sféru s křížkem na vrcholu a pravicí poukazuje vzhůru. Duch Svátý se svatozáří se vznáší mezi nimi.

Mimo zákupský trojiční sloup nechala vybudovat velkovévodkyně Anna Marie Františka další mariánské sloupy na svých panstvích. Druhý nejhonosnější z roku 1729 je v Kácově a obsahuje sochy tkzv. Čtrnácti pomocníků – sv. Jiřího, Kryštofa, Blažej, Diviše, Achacia, Cyriaka, Erasma, Eustacha, Pantaleona, Víta, Jiljího, Kateřiny, Markéty, Barbory, Josefa a Jana Nepomuckého. Jde o jeden z vůbec nejbohatších sloupů s figurální výzdobou. Na ní se podílel mimo Ondřeje Dubkeho i J.P. Baumgartner.

Hostivický sloup

Je zajímavé, že nejméně dvacet let po dokončení nebyl sloup stále vysvěcen. Původně byla okolo sloupu kašna, ta byla roku 1875 odstraněna, neboť vlhkost sloupu škodila. Velkou opravu financoval nákladem 512 zlatých Ferdinand V. Dobrotivý a slavnostní znovuvysvěcení proběhlo 31. 10. 1869.

Další mariánský sloup byl postaven roku 1729 v Chlumíně u Neratovic. Je koncipován jako trojiční se sochami sv. Panny Marie, Prokopa, Eustacha, Máří Magdalény, Václava, Ludmily a Jana Nepomuckého. Symbol Ducha svatého na vrcholku, zobrazený na staré fotografii, již dnes neexistuje. Autorem soch byl Jan Pursch a dílo je z mšenského pískovce.

Hostivice koupila Anna Marie Františka roku 1732 jako součást tachlovického panství a zdejší sloup je z pískovce z Kamených Žehrovic. Byl postaven roku 1740 kamenickým mistrem Janem Jiřím Thumem z Verneřic za 110 zlatých a nabarvení sloupu za 24 zlatých proběhlo následující rok, kdy donátorka 15. října zemřela. Sloup stojí dole se svatými Vavřincem Kateřinou, Vítem a Floriánem. Nahoře je plastická tesaná kopie obrazu z kostela Panny Marie Vítězné na Bílé Hoře, na druhé, východní straně je Panna Marie Polická (z Horní Police u Žandova).

*Zdroj: Wikipedia, Jiří Sloupa – Mariánské a morové sloupy Čech a Moravy
Zdeněk Rydygr*

Chlumínský sloup

CO MOŽNÁ NEVÍTE O ZÁKUPECH SPORTOVNÍ HRY SENIORŮ

22. května 2019 se konaly Krajské sportovní hry seniorů v Lomnici nad Popelkou. Letos poprvé se těchto her zúčastnili i členové našeho spolku Klubu aktivních seniorů. Družstvo bylo osmičlenné, soutěžilo se z osmi sportovních disciplín, každý závodník musel absolvovat všechny disciplíny a dosažené body se pak sčítaly. Naše družstvo zaznamenalo pro nás neočekávaný úspěch, z deseti soutěžících družstev v naší kategorii,

jsme se umístili na druhém místě – tedy získali jsme stříbrnou medaili. A v jednom případě v soutěži jednotlivců i jednu zlatou.

Děkujeme tímto i městu Zákupy za dotaci, kterou nám poskytlo. Díky ní jsme mohli pořídit trička a zaplatit účastnický poplatek. Za to jsme město dobře reprezentovali. A také musím poděkovat všem soutěžícím, kteří vynaložili všechny své síly při sportovních disciplínách.

Věřím, že jsme tímto odstartovali tradici a příští rok se zúčastníme znovu.

Ing. Jiřina Fridrichová, předsedkyně
Klubu aktivních seniorů Zákupy

KAUZA FEKÁLIE

Před více než rokem jsem upozornil na vytékání fekálií poblíž mostu u kapličky sv. Anny. Jedná se o přepad dešťové kanalizace, tedy relativně „čisté“ vody ze střech. Při větších deštích však docházelo

k vyplavování fekálií, hygienických potřeb včetně toaletního papíru a vše bylo splachováno přímo do Svitávky. Tenkrát jsem inicioval jednání a ohledání místa za účasti pracovníka českolipských SČVAK Jana Rozuma a vedoucí stavebního odboru městského úřadu v Zákupích Ing. Marty Dostálové. Po jednání na místě bylo konstatováno, že zdroj znečištění nemůže být od SČVAKU a není zřejmě ani města. Výtok fekálií však pokračoval v neztenčené míře a občané obtěžovaní zápachem ze splašků iniciovali interpelaci, kterou jsem přednesl na letošním 6. veřejném jednání zastupitelstva města Zákup. Zde mi bylo na mou interpelaci sděleno p. starostou Ing. Radkem

Lípou, že je již znám původce vypouštění těchto splašků – místní občan, kterému údajně firma zapojila omylem kanalizační odtok na dešťovou městskou kanalizaci – a vedení města Zákupy zásáhne. Uběhly již téměř dva měsíce a při dešti 10. června (a každém větším) opět vytekly fekálie do řeky – a nic se nestalo. Na zápach a fekálie také upozorňují návštěvníci města Zákup, když si fotografují most a kapličku. Obyvatelé proto kvůli setrvalému stavu a škodám na životním prostředí trvajícím již druhý rok po sobě zvažují o podání podnětu na odbor životního prostředí v České Lípě, popřípadě na vyšší místa.

Zdeněk Rydygr

EDUARD HELD MUZEUM INFORMUJE

Na počátku letní sezóny obohatila expozici muzea Eduarda Helda vitrína, svým způsobem i související s místní výrobou. Za 2. světové války se tu totiž mimo klasické papírové masopustní zboží a lamety zhotovovala jako válečná výroba cupanina pro izolace potrubí na válečných lodích a ponorkách. Je tedy velice pravděpodobné, že byly izolace i na ponorce U-206, nad kterou mělo město Liberec patronát. O osudech ponorky jsme podrobně

psali v ZR č. 2/2018. Do nové vitríny se nám podařilo zajistit neobyčejné exponáty, které zřejmě nikde jinde nejsou – kromě stočtyřicetčtyřikrát zmenšeného modelu ponorky uvidíte fotografii kapitána Opitze, neznámého člena posádky, železný kříž a ponorkové spony. Dalším a pro posádky ponorek ceněným majetkem byl paklík originálního tabáku z roku 1941 a krabička od kofeinové čokolády, vyráběné pro wehrmacht. Ve sbír-

ce je i dobový popelník z francouzského přístavního města Calais a výplatnice pracovníka z Försterových loděnic v Kielu v roce 1941.

Zdeněk Rydygr

JAMES WATT

19. srpna uplynulo 200 let od úmrtí Jamese Watta, považovaného za vynálezce parní-

ho stroje. Tento talentovaný Skot se narodil 19. ledna 1736 v Greenocku. V 19 letech se vyučil u mechanika Thomase Morgana v Londýně a po návratu do Glasgowa

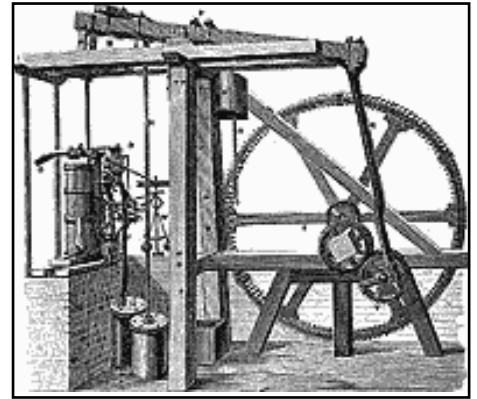
se stal universitním mechanikem. V roce 1759 předvedl veřejnosti parní stroj Thomas Newcomen, Watt si ho mohl prohlédnout až roku 1763. Princip funkce New-

comenova stroje byl následující – pára zvedla píst do horní polohy, potom se pod píst vstříkla studená voda a vznikl podtlak, takže píst sjel dolů. Pak se vpustila pára a postup se opakoval. Watt po dvou letech

postavil pro tento stroj oddělený kondenzátor páry a po 11 letech uvedl do provozu verzi parního stroje, na který aplikoval svá vylepšení a vynálezy. Hlavně vytvořil prostor pro kondenzaci mimo válec. Stěny se díky tomu neochlazovaly a stroj měl vyšší účinnost. Dále Watt sestrojil odstředivý regulátor, setrvačnický parního stroje, přímovod (jednoduchá soustava pák pro zajištění téměř přímočarého pohybu) a vyřešil utěsnění pístu. Nejvýznamnější byl jeho dvojčinný parní stroj. Pára se střídavě vhněla pod píst a nad píst, takže se parní stroj stal nezávislým na atmosféře a mohl pracovat při vyšším tlaku, než byl atmosférický.

Díky Wattovi se v 19. století stal parní stroj hybatelem veškerého průmyslu – centrální parní stroj poháněl přes transmisi ostatní výrobní stroje, tvořil srdce lokomotiv, parníků, parních mlátiček, lokomobil, atd. I když měl parní stroj nízkou

účinnost přeměny energie maximálně 30%, v dolech sloužil až do 90. let dvacátého století. Dodnes je na letadlových lodích parní katapult pro urychlení startů nejmodernějších stíhaček!

James Watt zemřel 25. srpna 1819 v Handsworthu na tuberkulózu. Jeho jméno dnes nese jednotka výkonu – watt.

Zdroj: Wikipedia

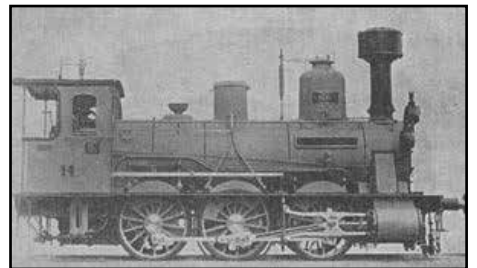
-ZT-

STARÝ SNÍMEK ZE ZÁKUPSKÉHO NÁDRAŽÍ

Paní Ilsa Hovorková otiskla na svém facebooku fotografii, uvedenou u tohoto článku s textem, že se jedná o příjezd prvního vlaku do Zákup. Situace je o něco složitější. Lokomotiva na snímku zapřažená do nákladního vlaku je stroj z lokomotivky Wiener Neustadt, ATE IIIb No. 14 výrobního čísla 3308, uvedený do provozu v roce 1889. Lokomotiva byla nazvána „Rauschengrund“

(dnes Šumná, část Litvínova) – jméno je na snímku po zvětšení jasně viditelné. Tím pádem se nemohlo jednat o první vlak do Zákup, ten přijel 1. listopadu 1883 a táhla jej úplně jiná lokomotiva. Neznámější českolipský odborník na železniční problematiku Ing. Zdeněk Šindlauer se domnívá, že snímek pochází z doby okolo roku 1901 a jedná se zřejmě o slavnostní zahájení stavebních prací na zákupské stanici – asi o výstavbu třetí koleje. Jinak to byl vcelku povedený typ, navazující na řadu IIIa. Série 26 lokomotiv byla vyrobena mezi lety 1889 až 1894. Pohotovostní hmotnost měly 36,8 tuny, maximální rychlost 50 km/h a do tendru se vešly 3 tuny uhlí. Lokomotivy tahaly nákladní a osobní

vlaky převážně mezi Ústím nad Labem a Chomutovem. Po znárodnění ATE v roce 1924 převzaly ČSD 25 lokomotiv a označily je ČSD 322.4. Na podzim 1938 byly připojeny Sudety k Německu a 13 lokomotiv převzaly Deutsche Reichsbahn. U nich obdržely čísla 537401 až 537413. Válku přeživší stroje ČSD brzy po roce 1945 vyřadila.

-ZT-

Zdroj: Wikipedia,

poděkování patří Zdeňku Šindlauerovi

ITÁLIE ODHLASOVALA ZÁKON UMOŽŇUJÍCÍ BRÁNIT SVŮJ DOMOV STŘELNOU ZBRANÍ

V Evropě k neobvyklému kroku se uchýlili v Itálii, kde senát schválil nový zákon o sebeobraně. Ten nyní občanům umožňuje se při loupežném přepadení svého domu nebo bytu bránit střelnou zbraní.

28. března italský senát schválil zákon, který totiž opravňuje občany bránit svá obydlí za pomoci svých zbraní. Nově soudy musí vždy považovat za přiměřené, když oběť použije střelnou zbraň pro obranu. Nutno podotknout, že trestný

čin musí trvat, nelze tedy střílet po útočnickovi na útěku. Zákon byl schválen vcelku jednoznačně. Celkem hlasovalo **201 zákonodárců a pouhých 38 bylo proti**. Novelu zákona předložil ministr vnitra Matteo Salvini z vládní Ligy. Úprava zákona

má i další dodatky, nově například platí, že pokud oběť v sebeobraně zraní pachatele, není pak povinna platit zraněnému pachateli bolestné. Jinak řečeno, pokud je útočník během trestného činu zraněn, nemá právo požadovat po oběti jakékoliv odškodnění za zranění. Navíc veškeré soudní výlohy těch, kteří se bránili, bude hradit stát. Další změnou je zvýšení trestů za vloupání, narušení domovní svobody a krádeže.

Jedná se tedy o velice rozumný krok italského senátu. Pachatelé, kteří se rozhodnou páchat

trestnou činnost a ohrožují na životě nebo zdraví ostatní obyvatele, se tak rozhodli dobrovolně. Musejí tedy počítat s tím, že jejich čin bude mít možná až fatální následky. V tom lepším případě „jen“ skončí na několik let ve vězení.

V současné době je v Itálii zhruba 4,5 milionu domácností, kde alespoň jeden člen rodiny vlastní zbraň. V celkovém počtu tedy vlastní zbraň kolem 12 % obyvatel a soukromých zbraní je asi 7 milionů. Držení zbraně přitom není nijak benevolentní, právě naopak, každá zbraň musí být registrová-

na. Vlastnit zbraň lze pro sportovní nebo lovecké účely a pro sebeobranu, skryté nošení zbraně za účelem sebeobrany musí individuálně schválit správní orgán. Není to tedy nic samozřejmého a je velice složité toto schválení získat. Omezení platí i na střelivo. Například pistolového střeliva směji občané mít jen 200 ks. Až po splnění určitých požadavků získají povolení vlastnit až 1500 kusů pistolového střeliva.

Zdroj: Idnes a Dominik Kačírek

-Zr-

DACIA – ČERNÝ KŮŇ AUTOMOBILOVÉHO TRHU JE NA TŘETÍM MÍSTĚ!

Prodeje v České republice za první tři měsíce opanovala Škodovka a Volkswagen, ale že bude na třetím místě automobilka, která se ještě před nemnoha lety potácela na samé hraně existence? No tedy... Hyundai je čtvrtý a Peugeot pátý, to je sám o sobě taky k důvod k zamyšlení. Kde je Ford, Opel, Toyota a Citroën?

Jenže stačí si vyjet na venkov a pochopíte. A nemusíte jezdit ani daleko od Prahy, nějakých padesát kilometrů za hranicemi hlavního města už se to začíná Daciemi jenom hemžit. A když se novopečených majitelů zeptáte, proč si koupili zrovna tohle auto, řeknou vám, že mezi novými vozy nenajdete lepší poměr ceny a hodnoty. Často taky dodají, že chtěli nové auto se zárukou. Výsledkem je, že v novodobé historii značky se prodalo v ČR už více než sto tisíc aut a aktuálně patří značce téměř 7 % trhu!

Dacia to udělala opravdu chytře. Když se v roce 2004 vrátila do Evropy, patřila už Renaultu. Vsadila na jednoduchost a z lacinosti udělala přednost. Mnozí zákazníci, které vyspělé technologie a asistenční systémy spíš děsí, vám řeknou, že od auta nechtějí nic víc, než aby mělo motor, čtyři kola, kufr a bylo spolehlivé. A tuhle filozofii jim Dacia bezvýhradně dopřeje. Bez pompézních bigboardů a bez drahých televizních reklam – v podstatě jejich jediným marketingovým nástrojem je cena. A pozor, to neplatí jen tady v ČR, ale v celé Evropě! Původní záměr postavit auto pod 6 000 eur se sice nepovedl, ale i tak působí obrovský Logan MCV za cenu 189 900 Kč tak trochu jako zjevení. Co na tom, že nemá klimatizaci, výškově nastavitelný volant, mlhovky, centrální zamykání ani rádio, protože to

hlavní, a sice přilákat lidi do prodejny, zvládně spolehlivě. A větší Duster? O tomhle SUV kolují legendy, a přestože si na něj mnozí ukazují prstem, jeho majitelé na něj v drtivé většině případů nedají dopustit. Za ty prachy...

Nikdo se tedy nemůže divit, že třeba takévé Sandero patří v Evropě k dlouhodobě nejlépe prodávaným vozům své třídy, alespoň co se privátních zákazníků týče. Právě lidé z masa a kostí – ti, kteří si na svoje auto musí opravdu našetřit z výplaty a nedostanou ho v práci, ani si ho nekoupí na firmu – totiž tvoří drtivou většinu zákazníků Dacie. Uvědomují si hodnotu peněz a pečlivě zvažují, co za ně dostanou.

Je zajímavé, že původně měla být ČR nejzápadnější zemí, kde se bude Dacia prodávat, ale její úspěch byl tak velký, že nyní se prodává ve 44 zemích a její modely, byť třeba pod značkou Renault či Nissan, můžete najít dokonce ve 110 zemích světa! Dacia aktuálně prodává 700 tisíc aut ročně, a to i v Německu nebo Švýcarsku... Za deset let značka dosáhla růstu o více než 400 % – co na tom, že začínala skoro na nule.

Zatímco se automobilky ohání nejmodernějšími technologiemi a zákazníkům se snaží vnutit co nejvíc zbytečných věcí za co nejvíc peněz, filozofie Dacie je úplně opačná. Jejich auto má být levné a funkční. Což všechny modely bezesporu splňují. Je až s podivem, že se nikomu jinému zatím nic podobného nepoda-

řilo, byť se o to někteří snaží... Třeba koncern Volkswagen se o to už několikrát pokoušel, naposledy s indickou značkou Tata. A nyní na podobném projektu pracuje i Škodovka – opět v Indii. Myšlenka dalšího vyčerpání technologií je blízka třeba i koncernu PSA, včdyt tady se mluvilo o tom, že právě to je hlavním důvodem, proč koupili ztrátový Opel, nicméně ani tady se asi účetní pořád nemohou dopočítat. Jestli to není třeba i tím, že v centrále Renaultu ve Francii pracuje pro značku Dacia patnáct lidí – všechno, tedy i marketing nebo účetní programy, si totiž půjčují od starších bráchů, tedy od značek Renault a Nissan.

Dacia dnes nabízí několik modelů veskrze praktického zaměření – jsou v první řadě levné, ale zároveň splňují všechny požadavky na bezpečnost. A každý si je může za rozumné peníze dovybavit dle vlastního uvážení a potřeb, tedy třeba klimatizací, parkovacími senzory nebo vyhřívávanými sedačkami. A spousta lidí vám řekne, že vlastně nepotřebují nic víc. Ojeté auto nechtějí, protože mají strach z jeho nákupu a případných skrytých vad, tady sází na záruku i fakt, že na jednodušší technologii se vlastně ani nemá moc co pokazit.

Renault všem ukázal, že to jde. A nejen v ČR, ale i jinde po světě. A jak to máte s Dacií vy? Hop, a nebo trop?

Autor: Jan Červenka (redakčně kráceno)

-Zr-

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST MUDr. JAN HNÍZDIL

MUDr. Jan Hnízdil s dcerami

Mezi dnešními lékaři působí tak trochu jako bílá vrána. Narodil se roku 1958 a vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, je atestovaným internistou a rehabilitačním lékařem, po škole pracoval jako odborný asistent na katedře tělovýchovného lékařství FTVS UK a deset let vedl rehabilitační oddělení fakultní polikliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Jako externista také přednášel problematiku dopingů a sportovní zátěže na 3. LF UK v Praze. Je členem akreditační komise Ministerstva zdravotnictví ČR pro psychosomatiku. Proslavil se zejména díky svému veřejnému působení a knihám, snaze o výklad medicíny celostně (komplexně, holisticky), tj. tak, že zdravotní stav pacienta výrazně závisí na jeho psychickém stavu a na jeho tzv. životním příběhu,

kdy případná nemoc zapadá do kontextu pacientova života a řešení jednotlivých životních situací. Kritizuje současné jednostranně zaměřené západní medicíny a podle něj chorobnou provázanost zdravotnického systému a lobby nadnárodních farmaceutických firem. Doporučuje a usiluje o změny ve vzdělávání budoucích lékařů ve smyslu výraznějšího rozšíření výuky psychosomatiky pro všechny budoucí lékaře bez ohledu na budoucí specializaci, protože psychosomatiku chápe (vedle dokonalé znalosti biologické – školní medicíny) jako jádro a výchozí bod pro další jednání a pomoc pacientům. Tyto myšlenky shrnul např. ve svých knihách *Mým marodům : Jak vyrobit pacienta, Příběhy obyčejného uzdravení, Zařítkač nemocí: Chcete se léčit nebo uzdravit?, Cvičení při bolestech zad, Doping, aneb zákulisí vrcholového sportu* (všele doporučujeme k četbě – pozn. red.).

Ordinace (www.hnizdozdravi.cz) „Hnízdo zdraví“, kterou založil, se má stát základem nového, komplexního způsobu medicínské praxe a vzdělanosti, potažmo nového medicínskému paradigmatu (příkladu, vzoru).

DESATERO LÉKAŘE – MUDr. Jan Hnízdil

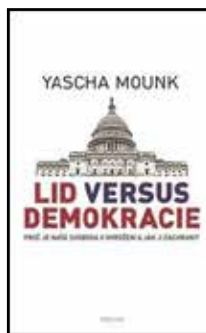
- 1) Nevěřte slepě lékařům. Naslouchejte signálům těla. Nemocí vám hlásí, že tímto způsobem už dál žít nemůžete.
- 2) Převzmete zodpovědnost za vlastní zdraví. Nespoléhejte na zázraky medicíny. Restart už se nemusí podařit.
- 3) Žádná instituce vám klidné stáří nezajistí. Pečujte o své rodiče. Vychovávejte děti k tomu, aby pečovaly o vás.
- 4) Nespoléhejte na peníze. Udržujte dobré vztahy rodiny a přátel. Mějte rádi nejen sebe.
- 5) Zkuste žít alespoň jeden den bez elektrospotřebičů. Pokud kolaps nastane, budete připraveni.
- 6) Neposlouchejte projevy politiků. Šíří zdraví nebezpečně negativní emoce. Když se objeví na televizní obrazovce, přepněte na přírodovědecký program.
- 7) Chraňte životní prostředí jako sami sebe.
- 8) Práce, která přináší uspokojení vám a prospěch co největšímu počtu lidí, je nejzdravější.
- 9) Zdravá strava sama o sobě nestačí. Neméně důležité je kdy, jak a s kým si jídlo vychutnáte. Občasný půst vám jen prospěje.
- 10) Sportujte pro radost. Nechoňte se. Stejně se nedohoníte.

Zdroj: Wikipedia, knihy
MUDr. Hnízdila uvedené v textu
Zdeněk Rydygr

KNÍŽNÍ TIP

Dnes se s vámi chceme podělit o dva typy na prázdninovou četbu, která vás motivuje k zamyšlení. První je s názvem **V první linii** – rozhovor Vladimíra Mertlíka s armádním generálem Petrem Pavlem o pozici a bezpečnosti naší země v příštích letech a o zákulisí v centrále NATO v Bruselu. Knihu vydalo nakladatelství Academia.

Druhou knihou k zamyšlení je **Lid versus demokracie** od Yascha Mounka. Kni-

ha vydaná nakladatelstvím Prostor poukazuje na autoritářské populisty po celém

světě, kteří na celém světě, od Indie přes Turecko, Polsko a Spojené státy rozšiřují a upevňují svůj politický vliv a moc. Nemusíme chodit daleko, i v naší republice jsou takové snahy patrné. Máme-li porozumět tomu, jak velkou hrozbu tento vývoj představuje, musíme nejprve pochopit příčiny atraktivity a stability, jimž se liberální demokracie po druhé světové válce v globálním měřítku těšila, a poznat tendence, jež tuto stabilitu v konečném výsledku narušily. **-Zr-**

BANKY DRŽÍ BABIŠE POD KRKEM

Ministryně financí JUDr. Alena Schillová Ph.D. představila možnosti, jak do-

plnit státní rozpočet na rok 2020, aby mohla vláda při klesajícím výkonu eko-

nomiky rozdat peníze podle svých slibů. Zvýší se daň z tabáku o 10 %, z tvrdého alkoholu o 13%, o 2 % daň sázkařům a o 7 % pro loterie, bingo a další živé hry.

Výherci částky nad 100 tisíc korun v loteriích zaplatí novou daň 15 %. Zřejmě bude také uplatněna digitální daň minimálně 2 %. Smutné je, že rozpočtovou bilanci státu mají zachraňovat kuřáci, alkoholici a malí nebo větší hazardéři. „Kupodivu“ se nebude konat zvýšení zdanění bank, i když na tom vládní ČSSD trvá. Analytička deníku Echo24.cz Lenka Zlámalová k tomu poznamenala ve svém článku **BANKY DRŽÍ BABIŠE POD KRKEM:**

„To, že Andreje Babiše nezajímají rodiny s malými dětmi, je přirozené. Mezi jeho voliči dominují senioři a lidé ze starších generací, které rodičovské příspěvky nevzrušují. Jeho podpora klesá spolu s věkem voličů. V generacích s malými dětmi rozhodně není hegemonem. Proto pro něj vždycky byly, jsou a budou nejvyšší prioritou peníze. Na ty se najdou peníze, ať to stojí, co to stojí.

Pro sociální demokraty naopak bývaly v době, kdy se ještě těšili dvojciferné podpoře, mladé rodiny ze středních a nižších vrstev velmi důležitou voličskou skupinou. Až potud je to čistě mocenský souboj koaličních partnerů, kteří hájí zájmy svých voličů.

To ale není podstata. Tou je sama bankovní daň. Až půjde do tuhého a v rozpočtu začnou chybět kvůli útlumu ekonomiky peníze na rozdávání, Andrej Babiš nebude mít skrupule zvednout daň. Tak, aby se nedotkly jeho voličů, ale naopak příznivců ostatních stran. Prvním adep-

tem na to bude daň z příjmů, již sám Andrej Babiš ani drtivá většina jeho voličů neplatí. Buď jsou svými příjmy úplně závislí na státu, nebo vydělávají tak málo, že díky bonusům a odpočtům žádné daně z příjmu neplatí. Jen jeden ze tří Babišových voličů vydělává víc než 20 tisíc korun měsíčně. Průměrný plat v zemi už nyní přesahuje 33 tisíc.

Co ale Andrej Babiš nikdy a za žádnou cenu nezavede, je bankovní daň. Banky ho mají v hrsti. A on se toho, kdo ho má v hrsti, velmi bojí a nikdy ho neprovokuje. Jeden z ministrů v Sobotkově vládě popisoval, jak byl svého času Andrej Babiš vystrašený, když kabinet projednával zákon o mimořádné tržní síle, který měl zasáhnout hypermarkety. Na nich byly závislé Babišovy potravinářské firmy. Dělal vše pro obhájení zájmů velkých obchodních řetězců.

Tehdy mu šlo o kšeft, teď, u bankovní daně, mu jde přímo o existenci. Podle poslední výroční zprávy za rok 2017 mají firmy z holdingu Agrofert, který má zaparkovaný ve svěřenském fondu, u bank napůjčováno 34 miliard korun. Andrej Babiš je zároveň obviněn z dotačního podvodu velkého rozsahu. Velmi pravděpodobně bude v dohledné době také obžalován a poslán kvůli podvodu na Čapím hnízdě před soud. U trestně stíhaných osob, které jsou navíc politicky exponované, by banky měly rozjet takzvanou compliance. Prakticky to znamená požádat o předčasné splacení úvěrů, protože se je-

jich peníze můžou dostat do ohrožení. Kvůli střetu zájmů má navíc Agrofert zastavené nenárokové dotace, což ohrožuje samu podstatu jeho fungování. Zda a kdy se dotace do holdingu znovu vrátí je velmi nejisté. Další důvod, proč půjčky zesplatnit.

Kdyby byly úvěry za desítky miliard korun předčasně zesplatněny, Andrej Babiš by je neměl z čeho zaplatit. Banky je pak se slevou můžou nabídnout k prodeji a Babišův Agrofert někdo může snadno proti jeho vůli nepřátelsky převzít.

Banky zatím v rozporu s pravidly compliance Andreje Babiše drží a snaží se situaci vysedět, doufajíce, že jim peníze vrátí. Stejně pasivní je Česká národní banka, která by měla jako regulátor finančního trhu na compliance dohlížet.

Banky drží Andreje Babiše pod krkem. Žádnou bankovní daň nikdy nedovolí. Pokud nejsou sociální demokraté úplně mimo, moc dobře to vědí a jen hrají divadlo, jak bojují za vyšší rodičovskou pro všechny.“

-Zr-

SLOVO NAKONEC

Vláda zamítla v pondělí 8.4. ukončení přimíchávání řepkového oleje do paliv. Není divu, když je jeho největším dodavatelem Preol koncernu Agrofert. V České republice se pěstuje na 400 tisíc hektarech, což je největší plocha

ze zemí EU. Je to zároveň 16 % z naší obdělávané zemědělské plochy a na tuto řepku se spotřebuje 25 % ze všech pesticidů používaných v našem zemědělství. Na řepkových lánech je tedy 2x více pesticidů než na ostatních polích republiky! Pesticidy byly zaznamenány v podzemních vodách, nejvíce jich bylo v oblastech pěstování řepky olejné. Pro zajímavost brambory se v České republice pěstují na zhruba 30 tisíc hektarech a za rok se doveze našim spotřebitelům asi 150 tisíc tun brambor ze zahraničí.

Na přelomu května a června přišly od Evropské komise po půl roce analýz dva

předběžné audity na dotace, ve kterých se poukazuje na nepřípustný střet zájmů Andreje Babiše coby politika a podnikatele. Podle Bruselu trvá tento protiprávní stav více než dva roky a bruselští právníci dospěli k názoru, že Babiš svoje bývalé firmy nadále ovládá a že dotace, které čerpal od února 2018, získal neoprávně-

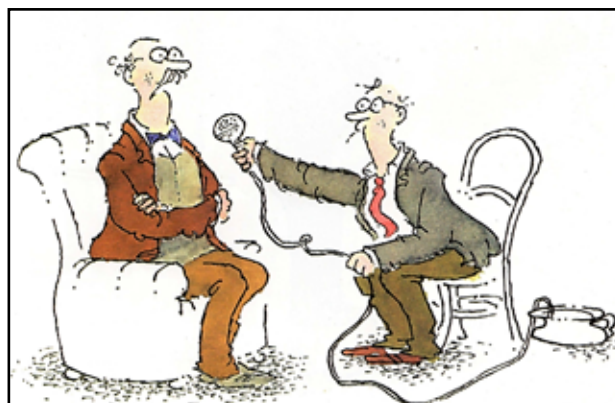
ně. Tudiž střet zájmů má spočívat v tom, že pan premiér z hospodaření Agrofertu – tedy i z dotací – sám profituje. Agrofert by měl vrátit podle dokumentu 284 milionů korun, které Česká republika od EU již dostala a k tomu je zpochybněn nárok na dotaci 161 milionů, které již vyplatila jako zálohu Česká republika. Pan premiér v emotivně laděném projevu obvinil autory zprávy z útoku na české zájmy a z pokusu o destabilizaci České republiky: „*Takže ještě jednou – pochybný audit, útok na Českou republiku a znovu opakují, že se nic vracet nebude!*“ (všimněte si Agrofert = Česká republika, pozn. red.). Dále v poslanecké sněmovně prohlásil, že k vrácení peněz není důvod, protože audit je pouze počátkem další debaty, která bude trvat měsíce. Ve druhém auditu zpochybnil Brusel zemědělské dotace pro Babišův Agrofert za dalších 63 milionů. I přes naprosto loajální podporu svých

ministrů Brabce, Dostálové, Schillerové a Havlíčka se rozhodl ředitel SZIF (Státní zemědělský intervenční fond) Ing. Martin Šebestýán s okamžitou platností pozastavit vyplacení zemědělské podpory Agrofertu a podnikům ministra zemědělství Tomana. Opozice ve sněmovně požádala, aby podal pan premiér demisi (jestli si pamatujete, premiér Stanislav Gross podal demisi kvůli **jednomu milionu** podezřelé půjčky od strýce Vika). Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman v pořadu Otázky Václava Moravce prohlásil, že se nejvyšší státní zastupitelství bude audity podrobně zabývat.

Na reakci pana premiéra a jeho ministrů na dva předběžné audity kontroval jeden z mnoha bloggerů vtipnou poznámkou:

„*Proč křišťálově čistému Stbákovi vadí, že státní zástupce prověří zprávu o firmě, která mu nepatří?*“ Pražská kavárna se obává, že na SZIF a jeho ředitele vbrzku zaklekne kontrola finančního úřadu; o nejvyšším státním zástupci už prohlásil 9. 6. v interview pro rozhlasovou stanici Frekvence 1 pan prezident Zeman, že se chce zviditelnit před možnými odvoláními.

Zdeněk Rydygr

Zdroj: Vladimír Renčín, nakl. Economia a.s.

GRAFICKÉ STUDIO

mob.: 604 859 863
e-mail: dtp@vf-studio.cz
www.vf-studio.cz

- PŮSOBNOST V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU
- GRAFICKÝ DESIGN
- NÁVRHY KATALOGŮ, PLAKÁTŮ, LETÁKŮ, INZERÁTŮ, VIZITEK, A JINÝCH REKLAMNÍCH TISKOVIN
- SKENOVÁNÍ, NÁSLEDNÉ RETUŠE, BAREVNÉ KOREKCE A FOTOMONTÁŽE
- KOMPLETNÍ PŘEDTISKOVÁ PŘÍPRAVA VEŠKERÝCH TISKOVIN
- ILUSTRACE PUBLIKACÍ
- PŘÍPRAVA JAZYKOVÝCH MUTACÍ
- ZAJIŠTĚNÍ PROFESIONÁLNÍCH PŘEKLADŮ
- PORADENSTVÍ ČI POMOC PŘI KOMUNIKACI S TISKÁRNOU
- ZAJIŠTĚNÍ VÝROBY REKLAMNÍCH PŘEDMĚTŮ
- ARCHIVACE VAŠICH ZAKÁZEK

Vážený občané, obdrželi jste čtvrté letošní dvojčíslo Zákupských rozhledů, nezávislého občasníku, který vydáváme v zapsaném spolku Kultura Zákupy ve spolupráci s Eduard Held muzeem a místními i přespolními občany. V každém čísle se věnujeme historii, významným výročím a také glosujeme některé politické události. Připomínáme, že si náš dvojměsíčník můžete zakoupit v Zákupích v Eduard Held muzeu a prodejně potravin p. Václava na sídlišti. V Nových Zákupích ve vietnamské prodejně potravin „Saigon“, v České Lípě v Reynkové knihkupectví v Moskevské ulici a v Knihkupectví a galerii Šeps v Novém Boru.

Vaše redakce

Redakce: Ing. Zdeněk Rydygr (-zr-), tel.: 724265387, e-mail: z.rydygr@pvozakupy.cz; Ing. Eliška Kňobortová (-elk-), knobortovaeliska@seznam.cz;
technická grafika Ing. Pavla Truncová; jazyková korektura Mgr. Michaela Fridrichová;
grafické zpracování do tisku: VF-STUDIO, Hostíkovicke č. e. 172, Holany, PSČ 470 02, e-mail: dtp@vf-studio.cz
26. 6. 2019 v nákladu 120 ks vytiskla: Reklama Klapka, s.r.o., www.reklamaklapka.cz